

Actualisatie reserves en voorzieningen Werkzaak Rivierenland

Definities

Binnen het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt een strikt onderscheid gemaakt tussen reserves en voorzieningen. Dat onderscheid is niet vrijblijvend. Het BBV wordt ook toegepast bij verbonden partijen zoals Werkzaak Rivierenland.

Reserves

Definitie

Reserves zijn vermogensbestanddelen die behoren tot het eigen vermogen en waarvoor geen juridisch afdwingbare verplichting bestaat tegenover derden.

Kenmerken

Onderdeel van het eigen vermogen. Ontstaan uit behaalde resultaten of uit bestemmingsbesluiten. Vrij aanwendbaar, tenzij door het bestuur specifiek geormerkt. Geen directe relatie met een concrete verplichting. Dotaties en onttrekkingen lopen via het resultaat.

Soorten

Algemene reserve: vrij besteedbaar.

Bestemmingsreserves: door het bestuur bestemd voor een bepaald doel, maar de bestemming kan ook weer worden gewijzigd.

Reserves zijn dus beleidsmatig van aard. Ze geven financiële ruimte, maar ook bestuurlijke keuzes weer. Reserves zijn niet bedoeld om structurele problemen af te dekken.

Voorzieningen

Definitie

Voorzieningen zijn passivaposten die zijn gevormd wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, maar die redelijkerwijs te verwachten zijn, en die hun oorsprong vinden in het verleden.

Kenmerken

Onderdeel van het vreemd vermogen. Er is sprake van een bestaande of zeer waarschijnlijke verplichting. Beperkte bestedingsvrijheid. Het geld ligt inhoudelijk vast. Worden gevormd via een last in de exploitatie. Onttrekkingen lopen niet via het resultaat, maar rechtstreeks via de voorziening.

Typen verplichtingen

Juridische verplichtingen zoals claims of wachtgeld. Feitelijke verplichtingen zoals groot onderhoud. Ongelijkmatig verdeelde lasten die voortkomen uit bestaand beleid.

Voorzieningen dienen dus om financiële risico's correct en voorzichtig in beeld te brengen. Onterecht gebruik van een voorziening leidt tot een te rooskleurig resultaat en is in strijd met het BBV.

Kenmerken

Per reserve en voorziening werken we onderstaande tabel uit. Vervolgens wordt een conclusie geformuleerd.

Naam	
<i>Doel besteding</i>	
<i>Voeding</i>	
<i>Plafond</i>	
<i>Bodem</i>	
<i>Opheffen</i>	

Uitwerking per reserve

In onderstaande tabel is de stand van de reserves en voorzieningen opgenomen op basis van de (concept) begroting 2027. Hierin is de resultaatbestemming jaarrekening 2025 nog niet verwerkt.

Reserves & Voorziening per 31 december (* € 1.000)						
	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenraming		
				2028	2029	2030
Reserves						
Algemene reserve	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Reserve innovatiefonds	248	248	248	248	248	248
Reserve personeel	199	-	-	-	-	-
Reserve afschrijvingen	821	787	753	719	685	651
Reserve projecten	222	-	-	-	-	-
Reserve ontw. Infrastructuur soc. Ontw. Bedrijf	1.326	1.981	2.656	3.351	4.067	4.805
Totaal Reserves	5.316	5.516	6.157	6.818	7.500	8.204
Voorzieningen						
Voorziening Personeel	228	95	95	95	95	95
Verlies Cirtex	-	-	-	-	-	-
Verlofsparen	233	233	233	233	233	233
Onderhoud pand	319	505	628	803	969	1.044
Totaal Voorzieningen	780	833	956	1.131	1.297	1.372
Totaal Reserves en Voorzieningen	6.096	6.349	7.113	7.949	8.797	9.576

Naam	Algemene reserve
<i>Doel besteding</i>	De algemene reserve heeft geen specifiek bestedingsdoel; het dient als buffer. In de financiële verordening is opgenomen dat de algemene reserve de belangrijkste component is van de weerstandscapaciteit.
<i>Voeding</i>	Voeding van de reserve vindt plaats uit of ten laste van het resultaat bij de jaarrekening.
<i>Plafond</i>	Het plafond van de algemene reserve is in de financiële verordening bepaald op maximaal 3% van de exploitatie. De begroting 2027 heeft een omvang van afgerond 130 miljoen euro, waarmee het plafond dan op 3,9 miljoen euro uitkomt.
<i>Bodem</i>	De bodem van de algemene reserve wordt bepaald door het minimaal benodigde weerstandsvermogen. Dit berekenen we elk jaar opnieuw met een risico-inventarisatie.
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Niet van toepassing.

Naam	Reserve innovatiefonds
<i>Doel besteding</i>	Het Innovatiefonds is een bestemmingsreserve die bedoeld is voor de ontwikkeling van innovaties en de daarmee gepaard gaande incidentele, toekomstgerichte investeringen. Het fonds wordt gebruikt voor grotere innovatieprojecten, doorontwikkeling en opschaling van innovaties.
<i>Voeding</i>	Het fonds heeft ook een revolverend karakter. Dit wil zeggen dat de gerealiseerde opbrengsten vanuit ontwikkelde innovaties terugvloeien in het innovatiefonds.
<i>Plafond</i>	500.000 euro De bovengrens voorkomt dat de reserve onnodig groeit en voorkomt dat middelen onnodig worden opgepot of worden ingezet voor initiatieven met beperkte strategische bijdrage.
<i>Bodem</i>	200.000 euro De ondergrens borgt dat de organisatie voldoende middelen heeft voor de ontwikkeling, doorontwikkeling en opschaling van innovaties. Hiermee wordt voorkomen dat kansrijke initiatieven vroegtijdig moeten worden stopgezet of dat er onvoldoende ruimte is om nieuwe vraagstukken op te pakken.
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Niet van toepassing.

Naam	Reserve personeel
<i>Doel besteding</i>	De reserve personeel is bij de resultaatbestemming 2018 gevormd om WW-verplichtingen op te vangen. Daarvoor hebben we nu de voorziening personeel.
<i>Voeding</i>	-
<i>Plafond</i>	-
<i>Bodem</i>	-
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Opheffen. De reserve kan vrijvallen bij jaarrekening 2026.

Naam	Reserve afschrijvingen
<i>Doel besteding</i>	De reserve is bedoeld ter dekking van de afschrijving van (een deel van) het krediet voor het Leerlab en het dak van het gebouw aan de Poppenbouwing. De omvang van de reserve is gebaseerd op een raming. De realisatie lag uiteindelijk hoger, waardoor al een aantal jaren een deel van de afschrijvingskosten vanuit de bestemmingsreserve wordt gedekt en het resterende deel uit de bedrijfsvoeringskosten. Het vormen van een bestemmingsreserve afschrijvingen is een mogelijkheid om incidentele middelen als structureel dekkingsmiddel in te zetten.
<i>Voeding</i>	De reserve is gevoed ten laste van het rekeningresultaat in 2022 (858Keuro) . De reserve dekt een deel van de kapitaallasten, doordat de investeringen uiteindelijk hoger uitvielen dan oorspronkelijk geraamd. Idealiter was op dat moment ook de bestemmingsreserve daarop aangepast, maar dat is niet gedaan.
<i>Plafond</i>	Op het moment dat de reserve werd gevormd, kende deze de maximale omvang. Er vindt geen dotatie meer plaats aan de reserve.
<i>Bodem</i>	Nihil
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Als de activa afgeschreven zijn waarvoor de bestemmingsreserve is gevormd, kan de reserve worden opgeheven.

Naam	Reserve projecten
<i>Doel besteding</i>	De reserve is gevoed in 2022 bij de jaarrekening. Hiermee werden budgetten overgeheveld naar het volgende begrotingsjaar. De projecten zijn inmiddels uitgevoerd. De verantwoording heeft plaatsgevonden in de exploitatie. Verzuimd is de reserve hiervoor als dekking te gebruiken.
<i>Voeding</i>	-
<i>Plafond</i>	-
<i>Bodem</i>	-
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Opheffen. Het saldo kan vrijvallen ten gunste van het resultaat bij jaarrekening 2026.

Naam	Reserve ontwikkeling infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijf
<i>Doel besteding</i>	Met ingang van 2025 ontvangen de gemeenten een bijdrage van het Rijk voor de ontwikkeling van de infrastructuur voor een sociaal ontwikkelbedrijf. In het AB van 17 november 2025 is besproken op welke wijze Werkzaam daaraan invulling geeft. In afwachting van de resultaten van de pilots worden de middelen in een bestemmingsreserve geplaatst. Deze middelen worden ingezet op basis van separate voorstellen of bij tussentijdse rapportages. Hiermee wordt de betrokkenheid van het AB en de raden vormgegeven.
<i>Voeding</i>	De voeding betreft de bijdrage van het rijk in de ontwikkeling van de sociaal ontwikkelbedrijven. Deze bijdrage wordt ontvangen door de gemeenten tot 2034.
<i>Plafond</i>	De maximum omvang van de reserve is niet concreet af te bakenen op dit moment. De middelen van het rijk worden ontvangen voor een concreet doel. Daarmee lijkt het vooralsnog ook logisch deze daarvoor te oormerken en in afwachting van besteding in een bestemmingsreserve beschikbaar te houden.
<i>Bodem</i>	nihil
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	De reserve wordt opgeheven als de omvang nihil is of de ontwikkeling van de infrastructuur naar sociaal ontwikkelbedrijf (i.c. de resultaten van de pilots) zijn gerealiseerd.

Uitwerking per voorziening

Naam	Voorziening personeel
<i>Doel besteding</i>	De voorziening beoogt de dekking van specifieke verplichtingen aangaande personeel.
<i>Voeding</i>	De voorziening wordt jaarlijks gevoed op basis van werkelijke verplichtingen.
<i>Plafond</i>	Niet van toepassing.
<i>Bodem</i>	Niet van toepassing.
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Niet van toepassing.

Naam	Voorziening verlies Cirtex
<i>Doel besteding</i>	Was bedoeld om een verlies bij Cirtex te dekken. Dit wordt nu op een andere manier geregeld, niet via deze voorziening.
<i>Voeding</i>	-
<i>Plafond</i>	-
<i>Bodem</i>	-
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Opheffen. De voorziening kende ultimo 2025 een stand van nihil.

Naam	Voorziening verlofsparen
<i>Doel besteding</i>	Op grond van afspraken in de cao kunnen medewerkers verlofsparen. Dit leidt tot een verplichting voor Werkzaak doordat medewerkers dit verlof kunnen opnemen. Het moment is onzeker. De vormen van een voorziening is op grond van het BBV voorgeschreven.
<i>Voeding</i>	Bij jaarrekening wordt jaarlijks de verplichting geactualiseerd. De voorziening wordt verrekend met het resultaat.
<i>Plafond</i>	De verplichting die ontstaat uit het verlofsparen.
<i>Bodem</i>	Is gelijk aan het plafond.
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Niet van toepassing.

Naam	Voorziening onderhoud pand
<i>Doel besteding</i>	De voorziening dient ter dekking van de lasten die voortvloeien uit het onderhoudsplan gebouwen dat in 2025 is geactualiseerd. Het onderhoudsplan wordt 5-jaarlijks geactualiseerd. Op dat moment wordt ook de omvang van de voorziening opnieuw tegen het licht gehouden.
<i>Voeding</i>	De structurele last die voortvloeit uit het beheerplan. De dotatie aan de voorziening is opgenomen in de exploitatie.
<i>Plafond</i>	De verplichting die voortvloeit uit het beheerplan.
<i>Bodem</i>	Nihil.
<i>Max. looptijd / Opheffen</i>	Niet van toepassing.